ЕНЕРГОАТОМ ENERGOATOM
ЧИСТА ЕНЕРГІЯ МАЙБУТНЬОГО

Енергетик

Інформаційний вісник. Випуск 20, 29 травня 2025 року

ТРЕНУЄМОСЯ

Без паніки, це навчання: на ПАЕС відбулося протиаварійне тренування

23 травня на Південноукраїнській АЕС пройшло загальностанційне протиаварійне тренування. За легендою, внаслідок ракетного обстрілу об'єктів критичної інфраструктури в санітарно-захисній зоні АЕС сталася умовна аварія: перевищення навантажень у мережі, низькочастотні коливання, порушення в роботі енергосистеми та повне знеструмлення енергоблоку №2. Сценарій, на жаль, може бути реалістичним — під час повномасштабної війни атомники мають готуватися до будь-якого розвитку подій.

На майданчику були виконані всі протоколи аварійного реагування: зібрані аварійні групи та бригади, активізовано внутрішній кризовий центр, штаб керівника аварійними роботами (КАРМ), введено в дію аварійний план. Тренувались дві зміни аварійних груп та бригад - під керівництвом генерального директора підприємства Вячеслава Стоянова та заступника головного інженера ПАЕС з експлуатації Олександра Рудого.

«Умовно за тренуванням» відбулось знеструмлення філії з втратою робочого та резервного живлення власних потреб. До основних ввідних також додали локалізацію умовної пожежі в приміщенні дизель-генератора, необхідність надання першої медичної допомоги постраждалому внаслідок гасіння пожежі, часткову евакуацію персоналу одного з підрозділів. Умовно аварію було кваліфіковано як комунальну, тобто наслідки якої поширилися за межі підприємства.

Оперативний персонал відпрацьовував навички щодо виявлення та класифікації аварії. А у внутрішньому кризовому центрі відбувався мозковий штурм. Туди надходила інформація про роботу обладнання, радіаційний стан, діяльність аварійних груп і бригад. Члени штабу КАРМ аналізували події та приймали рішення щодо подальших дій з ліквідації умовної надзвичайної ситуації.

«Ситуація на проммайданчику стабілізована, додаткові контрзаходи для захисту населення наразі не потрібні. Радіоактивну хмару локалізовано, територію огороджено. Відтак можна переходити до дезактивації, пилопригнічення та зняття забрудненого шару ґрунту. Уся інформація буде оперативно зафіксована і передана до відповідних служб», - доповів заступник начальника цеху радіаційної безпеки ПАЕС Олександр Пермяков.

Закінчення на другій сторінці

Інформація про радіаційний стан на промисловому майданчику, в санітарно-захисній зоні та в зоні спостереження філії «ВП ПАЕС» станом на:

На 26 травня 2025 року			На 24 травня 2025 року		
Потужність еквівалентної дози, мкЗв/годину			Викиди в атмосферу, % від ліміту викиду		
Промисловий майданчик	Санітарно-захисна зона	Зона спостереження	Інертні радіоактивні гази	Довго існуючі радіонукліди	Радіойод
0,10	0,10	0,10	0,047	0,011	0,002

ТРЕНУЄМОСЯ

Без паніки, це навчання: на ПАЕС відбулося протиаварійне тренування

Закінчення.
Початок на першій сторінці

До ліквідації наслідків пожежі, яка «умовно за тренуванням» виникла у приміщенні дизель-генераторної станції на двигуні внаслідок течі паливопровода високого тиску, долучились вогнеборці 1-го Державного пожежно-рятувального загону.

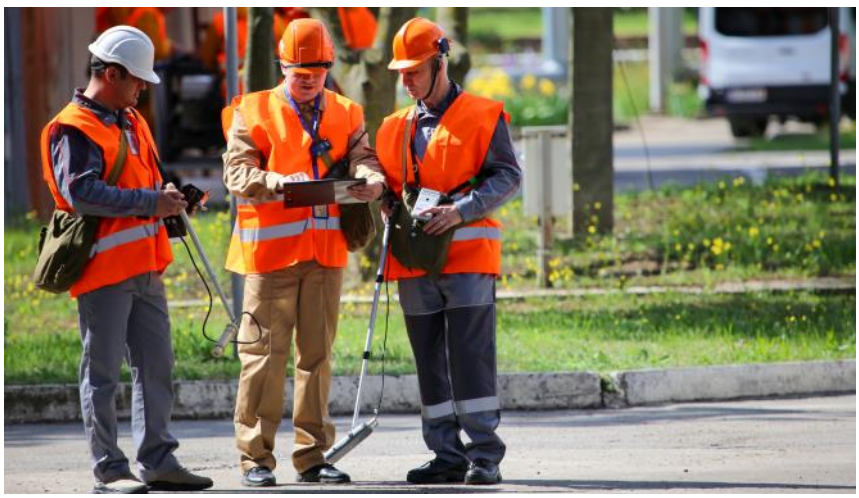
«О 10:30 ми отримали повідомлення про пожежу. Працювали три відділення 27-ї ДПРЧ та одне відділення 28-ї. Гасили умовний розлив дизпалива. Завдання виконали в найкоротші терміни», — розповів заступник начальника 27-ї Державної пожежно-рятувальної частини (ДПРЧ) Ростислав Щедров.

За легендою один з рятувальників постраждав під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, тож виникла необхідність у наданні допомоги. Аварійна бригада медичного призначення у складі медиків та парамедиків швидко оцінили загальний стан, діагностували стан потерпілого, зафіксували уражені кінцівки та підключили медичні системи для введення медикаментів. Після того умовно пораненого вогнеборця ушпиталили до міської лікарні.

«Уся необхідна допомога постраждалому була надана протягом 10 хвилин — це мінімально допустимий час за наявності таких травм. Злагоджена і швидка робота команди медиків та парамедиків дала змогу безпечно транспортувати умовного постраждалого до лікувального закладу», - підкреслила начальниця відділу охорони здоров'я ПАЕС Галина Хмілєвська.

У межах «Плану з евакуації працівників та матеріальних цінностей філії «ВП ПАЕС» у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуації» провели евакуацію персоналу, не задіяного у проведенні аварійних робіт. Процес відпрацювали на базі управління виробничо-технічної комплектації ПАЕС. Незважаючи на те, що все відбувалось «умовно за тренуванням», сценарій намагались відпрацювати максимально реалістично. По маршруту евакуації працівників відбувалось пилепригнічення, а усіх евакуйованих забезпечили засобами захисту органів дихання.

До участі у тренуванні долучились представники ВП «Аварійно-технічний центр» (АТЦ) АТ «НАЕК «Енергоатом». Вони організували демонстрацію спеціальної техніки та засобів для ліквідації надзвичайних ситуацій. Працівники АТЦ показали та розповіли, як можуть допомогти кожній українській АЕС у випадку аварії.

Після завершення загальностанційного тренування усі задіяні аварійні групи та бригади зібрались, аби коротко прозвітувати про результати роботи. «Сценарій навчання цього разу передбачав пошкодження обладнання нашого об'єкта внаслідок ракетної атаки ворога, — зазначив генеральний директор ПАЕС Вячеслав Стоянов. — Це надзвичайно актуально, адже майже щодня над нашою станцією пролітають ворожі дрони або ракети. Ми маємо бути готові до будь-якого розвитку подій. Те, що я побачив сьогодні, — всі працювали злагоджено і відповідально. Такі тренування важливі, а в сучасних умовах — критично необхідні. Ми плануємо проводити їх ще частіше. За результатами будуть сформовані напрямки для покращення, щоб зробити нашу роботу ще безпечнішою».

Попередні підсумки загальностанційного протиаварійного тренування підбили у зовнішньому кризовому центрі, а більш детально розглянули у понеділок на засіданні членів штабу КАРМ. Розібрали основні зауваження, окреслили напрямки для покращення. Загальна оцінка дій аварійних груп та бригад — «задовільно».

Наступне подібне навчання на Південноукраїнській АЕС заплановане на вересень-жовтень цього року. Як зазначають самі учасники, такі умовні тренування формують реальну готовність і підвищують безпеку — як атомної станції, так і громади довкола неї.

Анастасія ЧАБАНЮК
Фото Ольга Михайлова

НА ПІДПРИЄМСТВІ

Безпека понад усе

На Південноукраїнській АЕС завершено чергову перевірку стану ядерної безпеки. Роботу підприємства оцінювали фахівці НАЕК «Енергоатом».

Такі перевірки — регулярна практика на українських атомних електростанціях. Вони є важливим інструментом внутрішнього контролю в компанії. Особливої ваги ці процеси набувають в умовах війни, коли стабільність і захищеність об'єктів критичної інфраструктури є вкрай важливими. «В умовах воєнного стану відповідальність зростає, ми працюємо на межі можливостей, особливо в періоди блекаутів. Атомна станція - це складний технологічний комплекс, який залежить не лише від внутрішнього ресурсу, а й від зовнішніх факторів, зокрема стану енергосистеми»,- зазначив Олександр Богун, директор департаменту з відомчого нагляду за безпекою НАЕК «Енергоатом».

Комісія вивчала низку ключових напрямів: від технічної документації й культури безпеки - до питань, що стосуються поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим паливом. У фокусі уваги був і один з енергоблоків, де триває планово-попереджувальний ремонт.

Аналізували відповідність усіх процесів чинним українським нормам і міжнародним стандартам, включно з новими підходами, що впроваджені в умовах воєнного стану. Подібну планову перевірку напередодні пройшла вже Хмельницька атомна електростанція.

Для ПАЕС така перевірка - не просто формальність, а корисний і глибокий аналіз. За словами головного інженера ПАЕС Андрія Фомицького, комісія допомагає побачити ті нюанси, які могли залишитися поза увагою в повсякденній роботі.

«Це подія важлива і для нашого майданчика, і для компанії загалом. Результати перевірки сприятимуть подальшому вдосконаленню роботи та підвищенню рівня ядерної безпеки»,- зазначив він.

Станція створила всі умови для відкритої та прозорої роботи комісії. «Ми підтверджуємо: експлуатація на Південноукраїнській АЕС відбувається відповідно до норм і стандартів. Усі технологічні процеси та режими відповідають показникам безпеки. Станція працює стабільно і безпечно»,- підсумував директор департаменту з відомчого нагляду за безпекою НАЕК «Енергоатом» Олександр Богун.

Усі результати, спостереження та рекомендації будуть оформлені у звіт, який стане основою для формування відповідних управлінських рішень та коригувальних заходів.

Марія НІКОЛАЄНКО

НАВЧАЄМОСЬ

На ПАЕС пройшов перший тренінг від секондистів Паризького центру ВАО АЕС

На Південноукраїнській АЕС відбулося навчання персоналу за темою «Проведення обходів та оглядів за методикою ВАО АЕС». Цей тренінг став стартовим у серії навчальних заходів. Захід організовано за ініціативи керівництва філії «ВП ПАЕС» і розраховано, насамперед, на начальників цехів, їхніх заступників та представників кадрового резерву. Після навчання учасники мають передати отримані знання своїм командам.

«Експерти, які приїжджають на партнерські перевірки, дуже досвідчені та уважні до деталей. Наше завдання — зробити так, щоб працівники ПАЕС сприймали ці огляди не як загрозу, а як робочий процес, до якого повністю готові. Кінцева мета навчання — щоб обхід експертів не викликав стрес у персоналу», — зазначив один із організаторів навчання, секондист Паризького центру ВАО АЕС Євген Нікітенко.

Особливий акцент у програмі навчання зроблено на практичне опанування методики обходів за принципом «білих карт». Це форма огляду, який проводиться в перший день партнерської перевірки та дозволяє швидко оцінити загальний стан обладнання, дотримання стандартів безпеки й культуру хаузкіпінгу на станції.

«Обхід — це не лише інструмент контролю, а й одна з форм живої роботи з персоналом. Ми намагалися максимально донести методологію проведення обходів згідно з керівництвом «Leaders in the Field» та нашим особистим досвідом участі в перевірках у Чехії, Франції, Угорщині та Фінляндії», - підкреслив Євген Нікітенко.

Відтепер тренінги від секондистів Паризького центру ВАО АЕС стануть регулярними. Надалі планують провести навчання з інших форм роботи з персоналом, зокрема зі спостереження та аналізу. Організатори розраховують, що завдяки отриманим знанням персонал зможе краще орієнтуватися в очікуваннях компанії та бути на 100% готовим до візиту міжнародних експертів.

Крім того, восени АТ «НАЕК «Енергоатом» планує масштабну перевірку всіх українських атомних електростанцій, окрім тимчасово окупованої ЗАЕС. З огляду на неможливість залучення іноземних фахівців під час війни, компанія самостійно проведе комплексну оцінку стану виробництва та культури безпеки.

Анастасія ЧАБАНЮК

АТОМНА МОЛОДЬ

Резерв майбутнього: як ПАЕС готує нову генерацію управлінців

На Південноукраїнській АЕС триває формування спеціального кадрового резерву. До його складу увійшли десятеро молодих, перспективних атомників, які вже сьогодні демонструють лідерські якості та управлінський потенціал. Їх було обрано за результатами ретельного конкурсного відбору — як таких, що здатні вести підприємство до інновацій та розвитку.

Щоп'ятниці резервісти проходять інтенсивні заняття з проєктного менеджменту. Це не просто теорія — учасники працюють над реальними розробками, спрямованими на підвищення ефективності роботи атомної станції. На одному з таких занять із молоддю поспілкувалися заступник генерального директора філії «ВП ПАЕС» з якості та управління Віктор Саворона та заступник генерального директора філії «ВП ПАЕС» з персоналу Сергій Котельник.

Під час зустрічі мова йшла про ключові аспекти управління: вирішення конфліктів, запобігання професійному вигоранню, говорили про важливість безперервного розвитку працівників. У форматі кейсу учасники проаналізували успішне проведення спортивного заходу «Gard Trail», який став прикладом злагодженої командної роботи.

Віктор Саворона акцентував на етапах реалізації проєктів, ефективному зворотному зв'язку та методах виявлення й усунення першопричин проблем. Особливу увагу приділили практичним навичкам — від презентування ідей до відстоювання своєї позиції в команді.

Молоді фахівці вже мають перші результати:

- Антон Константинов, інженер цеху теплової автоматики та вимірювань, представив проєкт електронної бази даних ремонтної та звітної документації;

- Дмитро Салагор, інженер-програміст служби інформаційних технологій, розробив концепцію автоматизованої системи техпідтримки клієнтських звернень.

Зустріч стала також майданчиком для обміну досвідом. Віктор Саворона, який сам у 2017 році проходив подібну підготовку на Рівненській АЕС, поділився власними напрацюваннями — зокрема, презентацією проєкту з автоматизації планування нарад, наголошуючи на структурованості подання інформації та логіці висновків.

Попереду — кілька місяців інтенсивної підготовки. Окрім навчання менеджменту, молодь проходить тренінги з психології, вивчає англійську мову, а також проходить стажування на керівних посадах.

Заступник генерального директора позитивно оцінив проміжні результати роботи групи: «Учасники спецрезерву демонструють не лише управлінські здібності, а й командну згуртованість. Вони допомагають одне одному, радяться, діють як єдиний механізм. Саме так і працюють ефективні керівники», — зазначив Віктор Саворона.

Юрій АФАНАСЕНКО

ЮВІЛЕЙ

40 років у русі: історія ТЦ-2

12 травня турбінному цеху №2 Південноукраїнської АЕС – 40 років від дня свого заснування. Це колектив, який забезпечує безперебійну роботу наймолодшого енергоблока станції – третього, на якому встановлено турбіну новішої модифікації. За чотири десятиліття цех не лише зберіг темп, а й узяв на себе додаткову інфраструктуру: насосні станції, водойми, допоміжні об'єкти. У рік ювілею згадуємо його історію та свідчення тих, хто стояли біля витоків.

Один із найгучніших підрозділів станції – турбінний цех №2. Саме він безупину, цілодобово утримує в русі серце третього енергоблока – гігантську турбіну. Щосекунди вона здійснює 50 обертів, перетворюючи теплову енергію пари на електричну. У такому стабільному ритмі цех зустрічає 40-річний виробничий ювілей. «40 років – це кілька поколінь, це висококласні фахівці, це безцінний обмін досвідом і постійне вдосконалення професійної майстерності», – підсумував заступник начальника цеху з експлуатації ТЦ-2 ПАЕС Ігор Абабков.

Згідно з початковим задумом, на два енергоблоки – третій і потенційно четвертий, мали встановлювати швидкохідні турбіни. Реалізувався лише один – з турбоагрегатом новішої модифікації та статусом наймолодшого. Уже у квітні 1985 року сформувався підрозділ, який мав забезпечити монтаж і подальшу експлуатацію турбінної установки. З цього моменту бере відлік історія ТЦ-2. «На початку діяльності це була невелика команда фахівців. Серед них – начальник цеху Сергій Олексійович Єлецький, інженери з ремонту та реконструкції, кілька начальників змін і обхідників. У 1985 році проводилися монтажні та налагоджувальні роботи в машинному залі. До пуску енергоблока залишалося ще три роки», – розповідає Ігор Абабков.

Вересень 1989 року – фінальний етап великої підготовки. 2-го числа на блоці запустили ланцюгову реакцію, а вже за 18 днів турбогенератор синхронізувався з енергосистемою. Для Віктора Лобанова, тоді старшого машиніста, це вже був третій пуск після першого та другого енергоблоків. Успішним, каже, але не легким. Натомість це був час, коли складність відкривала простір для інженерної творчості. «Було широке поле для творчої діяльності й освоєння потужності енергоблока. Усе це приносило лише користь, задоволення і радість. Зібралася команда грамотних, відданих своїй справі фахівців. Робота справді була цікавою – дуже цікавою», – згадує начальник зміни ТЦ-2 ПАЕС Віктор Лобанов.

До сьогодні в турбінному цеху користуються унікальною системою візуалізації параметрів другого контуру на блочному щиті керування, розробленою ще в 80-х. Її інтерфейс, створений руками інженерів, випередив час – зручний, наочний, і такий, що аналогів не з'явилося й досі. «Відкриємо маленьку таємницю для наших молодих фахівців. Ще в 1985-1986 роках інтерфейс фрагментів інформаційної системи був розроблений начальником зміни Сергієм Астаховим, і до сьогодні наші інженери користуються цим рішенням. Це є яскравим свідченням високого професіоналізму перших фахівців», – акцентує Ігор Абабков.

На новий рівень цех вийшов завдяки низці технічних оновлень. Заміна конденсатора підвищила ефективність турбоустановки та виробіток електроенергії. Вперше впровадили систему кулькового очищення трубок конденсатора турбогенератора та турбоживильних насосів – це дозволило мінімізувати позапланові зупини. Оновлення обмотки статора дало змогу генератору працювати на повну потужність. Усі технічні досягнення – щоденна командна робота. Нинішній колектив – це 120 працівників. Хто, як не вони, знають, що побажати рідному цеху. «Вітаю наш цех з Днем народження! Бажаю стабільної роботи. Я вже більше п'яти років працюю тут і мені дуже подобається наш колектив – дружелюбний та згуртований. Ми завжди допомагаємо один одному, і я хочу, щоб так було й надалі. Бажаю нам всім успіхів і подальших досягнень!», – акцентував провідний інженер з управління турбіною ТЦ-2 ПАЕС Вадим Кучма.

«Бажаю турбінному цеху більше молодих і кваліфікованих працівників. Саме на них усе тримається. І, звісно ж, безаварійної роботи – це головне!», – приєднався до привітань начальник зміни ТЦ-2 ПАЕС Володимир Кравченко.

«Усім нинішнім і майбутнім працівникам турбінного цеху №2 – надійної та безпечної експлуатації, глибокого знання схем та інструкцій. І головне – не бійтеся заліза, нехай воно боїться вас!», – додав Віктор Лобанов.

У планах турбіністів – нові об'єкти, фахівці та модернізація. Бризкальні басейни та насосна станція підживлення Ташлика-2 вже в дослідній експлуатації, і саме ТЦ-2 відповідатиме за їхню роботу. Це єдиний підрозділ компанії, якому підпорядковані не лише турбіна, а й водойми, насосні станції та частина зовнішньої інфраструктури. Такий обсяг відповідальності більше не має жоден цех. Але з 40-річним досвідом – робочі масштаби не лякають.

Валентина ГЕРАСИМЕНКО
Фото Ольга Михайлова

МЕДИЧНА СТОРІНКА

Що робити в разі укусу змії і як вберегтися від цього

В Україні існує три види отруйних гадюк, а також вужі, полози, ящірки, черепахи та інші плазуни. Коли температура повітря перевищує середні показники, їхня активність знижується, вони стають малорухливими та млявими, тому зазвичай люди отримують укуси, якщо випадково наступають, сідають чи лягають на плазуна. Розказуємо, як надавати першу допомогу при укусі змії і чого робити не варто, нагадуємо про правила безпеки, які вбережуть від укусів.

Що робити, якщо вкусила змія:

Укус гадюки надзвичайно рідко призводить до смерті. Водночас, якщо вас укусила змія варто одразу звернутись за медичною допомогою, адже укус може мати важкі прояви та серйозні наслідки. Особливо небезпечними вони є для дітей, людей похилого віку та людей зі зниженим імунітетом.

Отрута гадюки справляє гемолітичну дію (викликає руйнування червоних кров'яних тілець крові) на людський організм. Після укусу на ураженому місці спостерігається болючий набряк з множинними дрібними крововиливами — геморагіями. Отрута швидко вражає життєво важливі системи організму людини: з'являється загальна слабкість, тиск сильно знижується, виникає головний біль, задишка, запаморочення, набряк тканин та запалення лімфатичних вузлів.

У разі укусу намагайтесь якнайшвидше потрапити до лікаря, щоб отримати необхідну допомогу. Якщо транспортування до лікарні вимагає певного часу, надайте домедичну допомогу постраждалому:

- зберігайте спокій і стежте, щоби постраждалий менше рухався;
- звільнійть уражену частину тіла від одягу, взуття, прикрас тощо;
- за місце укусу накладіть стерильну пов'язку з антисептиком;
- дайте постраждалому воду - при усусі змії важливо багато пити;
- якщо є аптечка, дайте постраждалому 1-2 таблетки від алергії;
- при транспортуванні покладіть уражену кінцівку на підвищення;
- якщо є така можливість, прикладіть до рани лід, обгорнутий у тканину.

Чого не варто робити в разі укусу змії:

- не намагайтесь обробляти рану додатково;
- не припікайте рану;
- не накладайте джгут;
- не висмоктуйте отруту: таким чином вірогідність зараження збільшується, до того ж небезпеці піддається й людина, у якої отрута опинилась у роті. Відсмоктувати отруту можна тільки у тому випадку, якщо в найближчі години неможливо отримати медичну допомогу;
- не вживайте алкоголь.

Найголовніша допомога для постраждалого – медична, тому якнайшвидше доправте постраждалого у лікарню. В Україні є антитоксин проти зміїної отрути. МОЗ уже затвердив розподіл антитоксину між регіонами. Нагадаємо, 1500 доз антитоксину проти зміїної отрути Україна отримала від Посольства Індії у якості гуманітарної допомоги. Ці ліки мають сертифікат якості GMP.

Як вберегтися від укусів змій - правила безпеки:

- одягайтесь відповідно;
- якщо ви вирушаєте в місцевість, де потенційно можуть бути плазуни, вдягайте одяг, що захистить від укусів. Це повинні бути довгі штани із цупкої тканини, високі черевики. Штани потрібно заправити в черевики;
- перевіряйте місце привалу;
- перед тим, як сісти на траву, камінь чи колоду дерева – будь куди – пошурхотіть чи постукайте палицею. Це відлякає змію. Зазвичай вони втікають від людей, почувши кроки, стукіт чи голоси та одразу ж ховаються або відповзають подалі. Однак у спеку їхня поведінка може змінюватись, тому убезпечте себе цією простою дією;
- не торкайтесь неперевірених предметів руками;
- змії часто ховаються в старих пнях, копицях сіна, під каменями або стовбурами дерев. Саме тому цих предметів краще не торкатися руками, а користуватися ціпком;
- не робіть різких рухів. Якщо ви все ж таки зустрілися із плазуном, не робіть різких рухів, адже як правило змія просто не побачить нерухомий об'єкт. Краще завмерти і чекати, доки гадюка відповзе, або без різких рухів відійти у сторону. Змії не нападають першими, а проявляють агресію лише у разі небезпеки.

ВОЗ філії «ВП ПАЕС»
За матеріалами
Центру громадського здоров'я
МОЗ України

БУДЬТЕ В КУРСІ ПОДІЙ!

Користуйтеся тільки офіційними джерелами інформації про роботу Південноукраїнського енергокомплексу! Відскануйте QR-код, перейдіть за посиланням та підпишіться!

Енергетик
Інформаційний вісник філії «ВП ПАЕС»
Адреса: 55000 Миколаївська обл., м.Південноукраїнськ, бул. Шевченка, 8а, ІЦ "Імпульс", 2 поверх
Тел.: (05136) 5-76-91
Тел.: (05136) факс 5-94-00
E-mail: smi@sunpp.atom.gov.ua
Відповідальна за випуск Бондаренко О.О.
Наклад 1000 примірників
Виготовлено в друкарні філії «ВП ПАЕС»
Розповсюджується безкоштовно